

JÄRVI-POHJANMAA

MEDIATIEDOTE 19.9.2017 / Järvi-Pohjanmaan perusturva

Julkaisuvapaa 19.9.2017 klo 9.00

Perhekeskustoimintaa suunnitellaan Järvi-Pohjanmaalle

Mikä ihmeen perhekeskus?

Perhekeskus on uudenlainen ja tarvelähtöinen tapa tukea lapsiperheiden arkea ja järjestää palvelut. Perhekeskustoimintamallilla luodaan alueelle lähipalveluiden kokonaisuus, jolla tarjotaan lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia sekä kasvuja ja kehitystä tukevat palvelut sekä varhaisen tuen palvelut.

Perhekeskus palvelee kaikkia lapsia ja perheitä. Kyseessä on uusi tapa verkostoida nykyisin hajanaiset lasten ja perheiden palvelut ja sovittaa ne yhteen synergiaetuja tuottavasti ja lapsi- ja perhelähtöisesti siten, että jokainen lapsi ja perhe saa tarvitsemansa tuen ja avun. Toiminnan painopiste on varhaisen tuen työssä. Tulevaisuudessa perhekeskukseen kuuluu sekä maakunnan että kunnan järjestämiä palveluita ja järjestöjen sekä seurakuntien palveluita ja toimintaa. Perhekeskus vaatii toimivaa monialaista yhteistyötä.

Kansallinen kehittämistyö

Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma on yksi maamme hallituksen kärkihankkeista. Muutosohjelman yhtenä tavoitteena on perhekeskustoimintamallin käyttöönotto paikallisesti. Perhekeskustoimintamallia kehitetään kansallisesti sosiaali- ja terveysministeriön ja terveyden- ja hyvinvointilaitoksen (THL) yhteistyönä yhdessä kuntien kanssa. Perhekeskustoiminta nojautuu voimassaolevaan sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön. Lainsäädäntö korostaa, että äitiys- ja lastenneuvolassa, sosiaalipalveluissa, terveydenhuollossa, varhaiskasvatuspalveluissa, kouluterveydenhuollossa ja oppilashuoltotyössä tulee edistää lapsen ja nuoren kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tukea vanhemmuutta. Myös nuorisolaki edellyttää palveluilta monialaista yhteistyötä.

Valtakunnallisesti tarkasteltuna perhekeskusten määrä on kasvussa. THL:n äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan seurantatutkimuksessa 62 terveyskeskusta ilmoitti alueellaan olevan perhekeskustyyppistä toimintaa. Lounais-Suomen alueella 64 prosenttia ja Etelä-Suomen alueella 56 prosenttia on järjestänyt lasten ja perheiden palveluja perhekeskukseksi, Lapissa noin 13 prosenttia (Hakulinen-Viitanen ym. 2014). 51 kuntaa on ilmoittanut järjestäneensä lasten ja perheiden palveluja perhekeskuksiksi vuonna

JÄRVI-POHJANMAA

2011 (Perälä ym. 2011). Riippuen alueista ja niiden lähtökohdista, perhekeskukset toimivat joko fyysisesti saman katon alla tai verkostomaisesti; verkostoituminen eri ammattiryhmien kesken.

Perhekeskustoimintamallin suunnittelu

Järvi-Pohjanmaalla suunnitellaan sekä fyysistä, saman katon alla toimivaa perhekeskusta, että verkostomaista perhekeskusta verkottaen eri toimijoita tiiviisti yhteen. Suunnitelmana on, että Alvar Aallon tie 2:ssa olevaan kiinteistöön (nykyinen sosiaalitoimisto / tekninen toimisto) perustetaan perhekeskus. Perhekeskuksen tiloihin muuttavat tiloissa jo olevien työntekijöiden (lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu, vammaispalvelut, aikuissosiaalityö) lisäksi perhetyön ja perheneuvolan työntekijät. Yhteistyötä kehitetään ja tiivistetään terveydenhuollon, sivistystoimen, varhaiskasvatuksen sekä seurakuntien ja järjestöjen kanssa perheitä paremmin palvelevaksi toiminnaksi.

Perhekeskustoiminnan suunnittelun tueksi Järvi-Pohjanmaan lasten ja nuorten palvelujen monialainen johtamisverkosto on nimennyt monialaisen työrukkastyöryhmän, johon pyydetään mm. perheneuvolan, perhetyön, lastenneuvolan, lapsiperheiden sosiaalityön, vapaa-ajan, sosiaalipalvelujen ja varhaiskasvatuksen sekä seurakuntien ja järjestöjen edustajat. Perhekeskusta kehitettäessä huomioidaan myös asiakasnäkökulma. Asiakkaita kutsutaan mukaan asiakasraatitoimintaan.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta antaa 19.9.2017 kokouksessaan lausunnon perhekeskustoiminnan perustamisesta edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Lisätietoja:

Sosiaalipalvelujohtaja Sirpa Tuomela-Jaskari

p. 044 2970 254, sirpa.tuomela-jaskari(at)alajarvi.fi

Perhepalveluiden asiakasraati

Järvi-Pohjanmaan perhepalveluissa käynnistetään tulevan syksyn aikana asiakasraatitoimintaa, jonka avulla kuullaan asiakkaiden näkemyksiä, kokemuksia ja odotuksia perhepalveluista. Asiakkaiden näkemykset toimivat suunnittelun ja päätöksenteon tukena.

Asiakasraati keskittyy perhepalvelujen kehittämiseen ja uusien ideoiden synnyttämiseen, erityisesti suunnitteilla olevan perhekeskustoiminnan ympärille. Perhepalvelujen asiakasraadin tarkoituksena on kehittää palveluita

JÄRVI-POHJANMAA

asiakslähtöisempään suuntaan sekä kannustaa palveluiden käyttäjiä osallistumaan palveluiden suunnitteluun. Asiakasraati toimii vaikuttamisen kanavana, myös voimaannuttavana toimintana osallistujille. Ammattilaisille asiakasraati antaa uudenlaista lähestymiskulmaa asiakastyöhön ja palveluihin sekä toimii parhaimmillaan voimavarana.

Asiakasraati on tarkoitettu perhepalveluita käyttäville asiakkaille, jotka ovat kiinnostuneita kehittämisestä, ja joilla on halua vaikuttaa asioihin. Asiakasraatiin osallistuu asiakkaiden lisäksi perhepalvelujen työntekijöitä.

Asiakasjäseniä raatiin haetaan tiedottamalla mahdollisuudesta perusturvan internet-sivuilla, lehdessä, ilmoitustauluilla (mm. äitiys- ja lastenneuvola, hammashoitola, päiväkodit, koulut, seurakunta, MLL), sekä internetissä (Ihan perheestä- ja perhetyön facebook). Raatiin valitaan 12 jäsentä arvonnalla perusteella. Asiakasraati kokoontuu noin 3–4 kertaa vuodessa. Ensimmäinen asiakasraadin kokoontuminen pidetään 13.11.2017. Ilmoittautumislomake löytyy Järvi-Pohjanmaan perusturvan Internet-sivuilta: www.jarvi-pohjanmaanperusturva.fi/ilmoittautuminen.

Lisätietoja:

Sosiaalipalvelujohtaja Sirpa Tuomela-Jaskari

p. 044 2970 254, [sirpa.tuomela-jaskari\(at\)alajarvi.fi](mailto:sirpa.tuomela-jaskari(at)alajarvi.fi)

Vesirokkorokotetta tarjotaan 1.9.2017 alkaen kaikille 1,5–11-vuotiaille lapsille, jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa. Rokote kuuluu kansalliseen rokotusohjelmaan ja se on maksuton. Rokotukset annetaan neuvolan ja koulun ikäkausitarkastuksissa. Rokotussarjaan kuuluu kaksi annosta.

Vesirokko ja vyöruusu

Vesirokko on koko kehon tulehdustila (yleisinfektio). Sen tyypillisimmät oireet ovat 5–7 vuorokautta kestävä rakkulaihottuma ja kuume. Aikuisille vesirokko on usein raju tauti.

Vesirokko tarttuu erittäin helposti. Sairastunut tartuttaa tautia jo kahden vuorokauden ajan ennen oireita, ja tarttuvuus jatkuu 4-5 vuorokautta ihotuman alusta. Sairauden jälkeen vesirokkovirus jää asumaan elimistöön ja aiheuttaa noin kolmannekselle myöhemmin vyöruusuun, joka on kivulias rakkulatauti.

Vesirokon jälkitaudit ovat harvinaisia, mutta vakavia

Lapsilla yleisin vesirokon jälkitauti on ihon vaikea bakteeritulehdus. Jälkitautina voi saada myös esimerkiksi keuhkokuumeen tai aivotulehduksen, johon puolestaan liittyy pysyvien vaurioiden riski.

Aikuisilla jälkitautien riski on suurempi. Erityisen vakavat seuraukset vesirokolla voi olla odottavalle äidille tai syntymättömälle lapselle. Raskaana olevalle naiselle sairastuminen voi aiheuttaa hengenvaarallisen keuhkokuumeen ja syntymättömälle lapselle vakavia epämuodostumia sekä älyllisen kehitysvamman (ns. vesirokko-oireyhtymä).

Rokote suojaa sekä vesirokolta että sen jälkitaudeilta

Kaksi annosta vesirokkorokotetta tuottaa erinomaisen suojan. Maissa, joissa vesirokkorokotusten kattavuus on korkea, lapset eivät kuole vesirokkoon eivätkä joudu sen takia sairaalaan. Lieväkin vesirokko on näissä maissa harvinainen.

Vesirokkorokote on ollut käytössä jo yli 20 vuotta ja sitä on annettu maailmanlaajuisesti yli 200 miljoonaa annosta. Rokotteen vaikutuksia on seurattu tarkkaan, eikä rokotteella ole todettu olevan merkittäviä haittoja. Noin joka viidennelle rokotetulle tulee paikallisoireita, kuten pistospaikan kipua, punoitusta tai turvotusta. Noin joka kahdeksas saa kuumetta. Harvempi kuin joka kahdeskymmenes saa muutaman vesirokkorakkulan rokotteesta.

Suomessakin rokote on ollut jo pitkään käytössä, mutta kansalliseen rokotusohjelmaan liittämisen myötä se on nyt saatavilla maksutta.

Vesirokko

Lapsella rakkuloita on 250–500. Kun lapsi raapii, märkärupea aiheuttavat bakteerit pääsevät rakkuloihin.

Vesirokon jälkitautina esiintyy joskus pahoinvointia. Kävely on jonkin aikaa hapanoivaa ja puhlie epäselvää.

Ohimenevä verenvuoto- tai punitus on vesirokon jälkitauti. Verenvuotoa ei tällöin näitä varten hyytymiseen.

Aikuisilla yleisin jälkitauti on keuhkokuume. Raskaana olevalle se voi olla hengenvaarallinen.

Syntymäinen vesirokko tulee jo kohdussa. Se aiheuttaa usein vakavia vaurioita syntymättömälle lapselle.

Vesirokko lähellä syntymää voi johtaa vastasyntyneen vesirokkoon, joka vaatii aina sairaalahoitoa.

